

Dobrava in Jovsi, kjer šumijo mogočni hrasti in pojejo kosci

Našim vnukom v dar

Varujmo bisere slovenske narave

*Jovsi so eden lepših krajinskih prizorov v Sloveniji.
Podobo jim daje stoletno sožitje narave in človeka.*

Natura 2000

Natura 2000 je ekološko omrežje, ki se postopoma razvija v vseh državah Evropske unije. Vanj so vključena vsa območja, ki so pomembna za ohranjanje ogroženih rastlin, živali in njihovih življenjskih okolij.

Dobrava je ogrožen gozdni ekosistem v nižini in zatočišče rastlinskih in živalskih vrst.

Zakaj Natura 2000?

- Ker je v Evropi vse manj naravnih življenjskih prostorov.
- Ker so se zaradi tega mnoge občutljive vrste rastlin in živali znašle na robu preživetja ali celo izumrle.
- Ker moramo, da bi ohranili naravo, ukrepati skupaj.

Del evropskega omrežja Natura 2000 naj bi postali tudi Dobrava in Jovsi.

Srednji detel in kosec

Dobrava je kraljestvo žoln. Prevladujoče hrastove sestoje najbolj cenijo srednji detli, saj je njihov celotni življenjski cikel neločljivo povezan s stoletnimi orjaki, na katerih najdejo hrano in dolbejo gnezdilna dupla.

Prepoznavni so po živo rdeče obarvanem perju na temenu. Njihovo prisotnost izdaja značilno oglašanje, trkanje po suhih deblih, in številna dupla na hrastovih deblih.

Srednji detel v Dobravi gnezdi aprila in maja, zato ga takrat ne motimo..

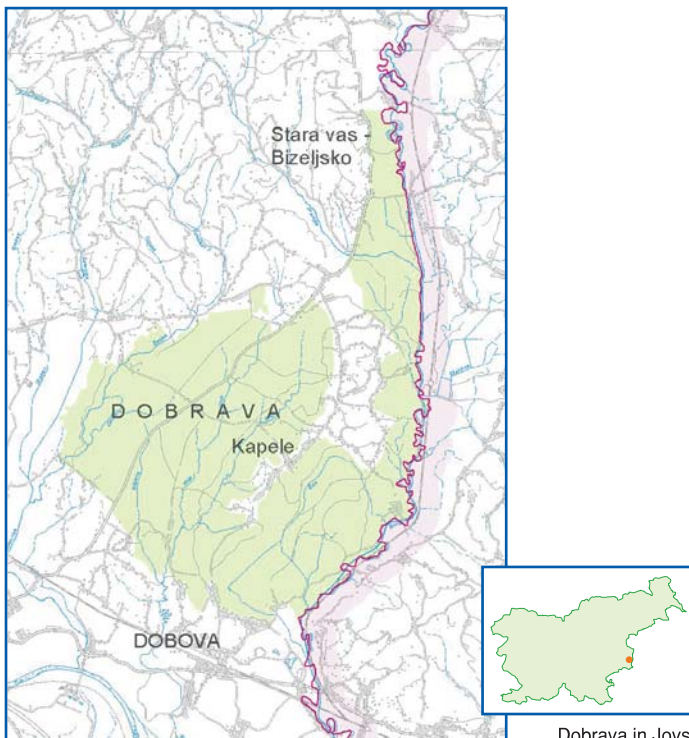
Kosec je skrivnostna travniška ptica, ki večino časa preživi v kritju gostega travniškega rastja, tako da ga lahko le redko vidimo. Njegovo prisotnost izdaja razpoznavno oglašanje, raskavi dvozložni klic »krrek-krrek«, ki v spomladanskih in poletnih nočeh odmeva prek travnikov. Koščeva pesem nekoliko spominja na zvok ob brušenju kose, od tod tudi njegovo ime.

Kosec je svetovno ogrožena vrsta.

Zakaj želimo ohraniti Dobravo in Jovse?

- Dobrava je eden največjih ohranjenih nižinskih hrastovih gozdov v Sloveniji.
- Tu domujejo srednji detel ter hrošča rogač in hrastov kozliček.
- Jovsi sodijo med največja strnjena območja mokrotnih in poplavnih travnikov v Sloveniji.
- Tu gnezdi edina vitalna populacija kosca v vzhodni Sloveniji.

Dobrava in Jovsi

Kaj lahko storimo? Nekaj primerov:

Dobrava:

- V gozdu puščajmo zadostno število starih hrastov, pa tudi odmrlih stoječih in ležečih dreves.
- Dela v gozdu opravljajmo tako, da ne bomo motili detla v času gnezdenja aprila in maja.

Jovsi:

- Ne zmanjšujmo deleža travnikov.
- Preprečujmo zaraščanje.
- Omejimo izsuševanje travnikov z neprimernimi melioracijskimi ukrepi.
- Tam, kjer bi lahko gnezdil kosca, kosimo pozno (v drugi polovici julija).

Kje lahko izvem več?

- Andrej Hudoklin, Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Novo mesto, Skalického ulica 1, Novo mesto, tel. 07 393 1548, andrej.hudoklin@zrsvn.si
- mag. Zdenka Kramar, Kmetijsko-gozdarska zbornica, Šmihelska 14, Novo mesto, tel. 07 373 0570, zdenka.kramar@gov.si
- Hrvoje Oršanič, Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Brežice, C. bratov Milavec 61, Brežice, tel. 07 499 1600, hrvoje.orsanic@zgs.gov.si
- spletna stran MOP Natura 2000: www.natura2000.gov.si, info.mop@gov.si
- spletna stran Evropske komisije o Naturi 2000: www.europa.eu.int/comm/environment/nature/natura.htm

Zgibanka je del serije, s katero predstavljamo predlagana območja Natura 2000 | Besedila: Andrej Hudoklin, Breda Ogorelec in Hrvoje Oršanič | Fotografije: Peter Buchner / Arhiv DOPPS, Hrvoje Oršanič in Mirko Perušek | Zemljevida: Urša Mežan | Oblikovanje: Andrejka Čufer | Postavitve: Znamka 111 | Izdalo Ministrstvo za okolje, prostor in energijo, Ljubljana, 2003.